

Predmet: Izmjene i dopune Zakona o porezu na dohodak fizickih lica

U Sluzbenom listu CG, br. 62/13 od 31.12. 2013.godine objavljene su izmjene i dopune Zakona o porezu na dohodak fizickih lica.

Odnosni zakon stupio je snagu i primenjuje se od 1.01.2014. godine. Sadržaj odnosnog zakona, cijenimo, ne bi trebalo da promakne Vasoj paznji. S toga, smo u prilici markirati odredjene napomene, te dati kratak pregled donosenja izmjena i dopuna.

I Osnovne napomene

Kao jedan od propisa podlozan cestim izmjenama u funkciji vodjenja aktivne ekonomske politike koju vodi Vlada CG inicirano je preispitivanje, a sledom toga i propisana nova zakonska resenja za:

- nuzno revidiranje poreske politike u pogledu pausalnog oporezivanja za pojedine djelatnosti (advokatske, racunovdostvene, knjigovodstvene, zdravstvene i dr.) u mjeri potrebe iskljucenja iz sistema pausalnog oporezivanja, odnosno nuznosti da se i oni kao poreski obveznici oporezuju po stvarno ostvarenom dohotku.

-produzetak primjene radi fiansijske konsolidacije, vazenja poreske stope od 15 % za oporezivanje licnih primanja iznad 720 eura do 21.12.2014. godine.

-potrebe sistemskog rjeseavanj potrebe isve ekonomije kroz unapredjenej kaznene politike i stvaranja uslove za bolju poresku disciplinu.

-pravno-tehnickih poboljsanja koja se odnose na izuzeca od placanja poreza na odredjena licna primanja, ukljuciv i pojedonstavljnje postupaka.

Odnosne izmjene i dopune nijesu izricito „pokrivene“ propisima EU.

II Domasaj izmjena i dopuna

1. Izmjenom clana 32, sa dva nova clana normirana su rjesenja koja se odnose na poreske obveznike koji otpocnu obavljanje djelatnosti u privredno nedovoljno razvijenim opstinama. Odnosne odredbe navodimo u cjelini.

“Poreska oslobodjenja

Clan 32

(1) Poreskom obvezniku koji otpocne obavljanje djelatnosti u privredno nedovoljno razvijenim opstinama, obracunati porez za prvih osam godina umanjuje se u iznosu od 100%.

(2) Ukupan iznos poreskog oslobodjenja iz stava 1 ovog clana za period od osam godina ne moze biti veci od 200.000,00 eura.

(3) Prva godina u kojoj se ostvaruje pravo na poresko oslobodjenje iz stava 1 ovog clana pocinje da tece danom upisa u odgovarajuci registar, u skladu sa zakonom.

(4) Poreskim obveznikom, u smislu stava 1 ovog clana, ne smatra se lice koje je u periodu od tri godine koje prethode otpocinjanju obavljanja djelatnosti prestalo da postoji, odnosno prekinulo poslovanje u istoj ili slicnoj djelatnosti.

(5) Ako je poreski obveznik u periodu iz stava 1 ovog clana korisnik drzavne pomoci u skladu sa posebnim propisom, odnosno ostvario pravo na poresko oslobodjenje za novozaposlena lica, u skladu sa posebnim propisom i/ili clanom 32b ovog zakona, ukupan iznos oslobodjenja ne moze biti veci od iznosa iz stava 2 ovog clana.

(6) Izuzetno od stava 5 ovog clana, pravo na poresko oslobodjenje iz st. 1 do 5 ovog clana nema poreski obveznik koji je korisnik drzavne pomoci dodijeljene zbog suocavanja sa poteskocama u poslovanju, u skladu sa posebnim propisom kojim se uredjuje dodjela drzavne pomoci.

(7) Poresko oslobodjenje iz st. 1 do 5 ovog clana ne odnosi se na poreskog obveznika koji posluje u sektoru primarne proizvodnje poljoprivrednih proizvoda, transporta, brodogradilista, ribarstva, celika, trgovine i ugostiteljstva, osim primarnih ugostiteljskih objekata.

Clan 32a

(1) Pravo na poresko oslobodjenje iz clana 32 ovog zakona ostvaruje se na osnovu zahtjeva poreskog obveznika koji se podnosi nadleznom poreskom organu, u roku od 30 dana od dana upisa u odgovarajuci registar, u skladu sa zakonom.

(2) Poreski obveznik iz stava 1 ovog clana duzan je da za period koriscenja poreskog oslobodjenja podnese nadleznom poreskom organu izjavu o bilo kojoj drugoj drzavnoj pomoci primljenoj tokom prethodnih fiskalnih godina, ukljucujuci i oslobodjenja iz clana 32b ovog zakona.

(3) Izjavu iz stava 2 ovog clana poreski obveznik podnosi istovremeno sa godisnjom prijavom poreza na dohodak, odnosno zahtjevom za placanje poreza u pausalnom iznosu.

(4) O zahtjevu iz stava 1 ovog clana poreski organ odlucuje rjesenjem.

(5) Blizi nacin koriscenja poreskog oslobodjenja iz clana 32 ovog zakona, oblik i sadrzinu zahtjeva i izjave iz st. 1 i 2 ovog clana propisuje ministarstvo nadlezno za poslove finansija.

Clana 32b

(1) Poreski obveznik iz clana 32 ovog zakona, koji na neodredjeno vrijeme ili najmanje na pet godina zaposli lice, oslobodja se obaveze placanja obracunatog i obustavljenog poreza iz zarade za tog zaposlenog, za period od cetiri godine od dana zasnivanja radnog odnosa.

(2) Zaposlenim licem iz stava 1 ovog clana smatra se lice koje se nalazi na evidenciji Zavoda za zaposljavanje Crne Gore duze od tri mjeseca, sa kojim je poslodavac zakljucio ugovor o radu u skladu sa zakonom kojim se uredjuju prava i obaveze zaposlenih po osnovu rada, a koje ima prebivaliste u nedovoljno razvijenoj opštini.

(3) Zaposlenim licem iz stava 2 ovog clana ne smatra se lice koje je prije zasnivanja radnog odnosa bilo zaposleno kod lica koje je osnivač ili je povezano lice sa poslodavcem kod koga zasniva radni odnos, nezavisno od toga da li je postojao prekid radnog odnosa.

(4) Poresko oslobodjenje iz stava 1 ovog clana ostvaruje se pod uslovom da je ostvaren neto porast broja zaposlenih u odnosu na prosjecan broj zaposlenih kod tog poslodavca za posljednjih 12 mjeseci.

(5) Ako poreski obveznik raskine radni odnos sa novozaposlenim licem prije isteka pet godina od dana zasnivanja radnog odnosa, osim na zahtjev zaposlenog, duzan je da, u roku od 30 dana od dana raskida radnog odnosa, uplati porez koji bi platio da nije koristio poresko oslobodjenje iz stava 1 ovog clana.

(6) Izuzetno od stava 5 ovog clana, poslodavac nema obavezu vracanja poreza, koji bi platio da nije koristio poresko oslobodjenje iz stava 1 ovog clana, u slucaju tezih povreda radnog odnosa od strane zaposlenog, prethodno dokazanih u postupku propisanom zakonom koji regulise rad i radne odnose.”

2. Clanom 35 koji se odnosi na rashode po osnovu imovine i imovinskih prava izmjenjen je stav 3 koji sada glasi:

“(3) Izuzetno od stava 2 ovog clana, kod iznajmljivanja soba, apartmana, kuca i stanova za odmor putnicima i turistima, standardni rashodi priznaju se u visini:

- 50% ostvarenih prihoda ako je placena boravisna taksa;
- 70% ostvarenih prihoda ako je zaključen ugovor o zakupu sa turistickom agencijom ili lokalnom turistickom organizacijom, i po tom osnovu ostvarena prosjecna popunjenost kapaciteta od najmanje 60 dana na godisnjem nivou.”

3. U kontekstu domasaja izmjena i dopuna markiramo da se u cl. 43 koji se odnosi na poresku prijavu u stavu 4 dodaje tacka 5 koja glasi:

“(5) po osnovu licnih primanja ostvarenih kod dva ili vise poslodavaca, odnosno isplatilaca primanja, a ciji je ukupan mjesečni bruto iznos iznad 720 eura.”

4. U clanu 49 koji se odnosi na pausalno oporezivanje prihoda od samostalne djelatnosti, kako smo vec naznacili u kontekstu domasaja izmjena i dopuna, markiramo novi stav 8 koji glasi:

“(8) Izuzetno od stava 1 ovog clana, obvezniku koji obavlja djelatnost: advokatsku, notarsku, revizorsku, racunovodstvenu, zdravstvenu, konsultantsku, projektantsku, geometra, javnog izvršitelja, drugih profesionalnih i intelektualnih zanimanja, frizersku, bilijar klubova, zabavnih igara, trgovine na malo i veliko, ugostiteljstva, hotelijerstva, finansijskog posredovanja i aktivnosti u vezi s nekretninama, osim trgovinske i ugostiteljske djelatnosti koja se obavlja na tezgi, u privremenom objektu, slicnom montaznom ili pokretnom objektu, ne moze se priznati pravo da porez placa u godisnjem pausalnom iznosu.”

5. Clanovi 53a, 53b i 53v koji se odnose na novcane kazne za prekrasaje blize precizirao subjekte na koje se odnosi prekrasajna politika usled cega i, radi Vase pojacane paznje, dajemo puni iskaz odnosnih clanova

“Clan 53a

(1) Novcanom kaznom od 2.000 eura do 20.000 eura kaznice se za prekrasaj pravno lice, ako:

- 1) kao isplatilac prihoda na koje se placa porez na dohodak, porez na prihode ne obracunava, netacno obracunava, ne obustavi ili ne uplati prilikom svake isplate prihoda (cl. 46, 46a, 49a i 50);
  - 2) kao poslodavac, odnosno isplatilac licnih primanja poreskom organu i zaposlenom u propisanom roku ne dostavi podatke o isplacenim licnim primanjima zaposlenih, obustavljenom i uplacenom porezu na ta licna primanja ili izvjestaje i druge evidencije koje su bitne za obracun poreza na licna primanja (clan 47).
- (2) Za prekršaj iz stava 1 ovog clana kaznice se i odgovorno lice u pravnom licu, drzavnom organu, organu drzavne uprave, odnosno organu lokalne samouprave i lokalne uprave, novcanom kaznom od 500 eura do 1.000 eura.
- (3) Novcanom kaznom od 1.000 eura do 6.000 eura kaznice se za prekršaj preduzetnik, ako:
- 1) nadležnom poreskom organu do kraja aprila tekuće godine za prethodnu godinu ne podnese poresku prijavu, netacno obracunava ili ne uplati porez istovremeno sa podnošenjem poreske prijave (clan 42 i clan 43 st. 1 i 2);
  - 2) akontaciju poreza na prihode od samostalne djelatnosti ne plati u propisanom roku (clan 48);
  - 3) poresku obavezu utvrdjenu u pausalnom iznosu ne plati u propisanom roku (clan 49 st. 3 i 7);
  - 4) ne vodi poslovne knjige o ostvarenom prometu (clan 49 stav 5).
- (4) Za prekršaj iz stava 3 ovog clana preduzetniku se, uz novcanu kaznu, može izreci i zastitna mjera zabrane obavljanja djelatnosti, u trajanju od jednog do tri mjeseca.

Clan 53b

Za prekršaj iz clana 53a stav 3 tacka 4 ovog zakona fizickom licu izrice se kazna prekršajnim nalogom u iznosu od 200 eura.

Clan 53v

Novcanom kaznom od 250 eura do 2.000 eura kaznice se za prekršaj fizicko lice, ako:

- 1) nadležnom poreskom organu, do kraja aprila tekuće godine za prethodnu godinu, ne podnese poresku prijavu za porez na dohodak, netacno obracunava ili ne uplati porez istovremeno sa podnošenjem poreske prijave (clan 42 i clan 43 st. 1 i 2);
- 2) kao rezidentni poreski obveznik zaposlen u diplomatskom ili konzularnom predstavništvu strane drzave, u medjunarodnoj organizaciji, u kancelariji ili organizaciji koja na teritoriji Crne Gore uziva diplomatski imunitet i rezidentni poreski obveznik koji ostvaruje primanja iz druge drzave ne obracunava i ne uplati porez u predvidjenom roku (clan 46 st. 6 i 7);
- 3) ne obracunava, netacno obracunava, ne obustavi ili ne uplati porez na prihod, prilikom svake naplate i istovremeno s naplatom prihoda (clan 49a).”

6. U odeljku Prelazne i završne odredbe dodato je 5 novih clanova koji glase:

Clan 60a

Poreski obveznici koji su ostvarili pravo na poresko oslobodjenje za obavljanje proizvodne djelatnosti u nedovoljno razvijenim opstinama do dana stupanja na snagu ovog zakona nastavice sa njegovim koriscenjem u skladu sa ovim zakonom.

Clan 60b

Odredba clana 43 stav 4 tacka 5 ovog zakona primjenjuje se na licna primanja koja rezident ostvaruje u periodu od 8. februara 2013. godine do 31. decembra 2014. godine.

Clan 60c

Odredbe clana 10 stav 2 i clana 46 stav 5 ovog zakona primjenjivace se do 31. decembra 2014. godine.

Clan 60d

Poreski obveznik koji je tokom 2013. godine placao porez u pausalnom iznosu i koji obavlja djelatnost za koju se, u skladu sa clanom 49 stav 8 ovog zakona, ne priznaje pravo placanja poreza u godisnjem pausalnom iznosu, duzan je da do 15. januara 2014. godine, nadležnom poreskom organu podnese procjenu ostvarenja prihoda za 2014. godinu, radi obracuna i placanja mjesečnih akontacija poreza na prihode od samostalne djelatnosti za tu godinu.

Clan 60e

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da vazi clan 136 Zakona o izmjenama i dopunama zakona kojima su propisane novcane kazne za prekrasaje ("Sluzbeni list CG" broj 40/11).

III Zakljucna napomena

verujemo da cete radi izbjegavanja mogucih prekrasjinih sankcija pojacanom paznjom u nastupajucem periodu pratiti poslovne obaveze iz osnova primjene izmejna i dopuna ovog zakona.

Pripremio:

Branislav Begovic, pravni savjetnik